

Till: Klimat- och näringslivsdepartementet

Datum: 2023.08.25

Epost:kn.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia:kn.e.remissvar@regeringskansliet.se

Ert referensnummer: KN2023/03617

Remissyttrande över Promemoria: Sänkning av reduktionsplikten för bensin och diesel

SveMin är branschorganisationen för gruvor, mineral- och metallproducenter i Sverige. SveMin representerar cirka 60 företag med drygt 15 000 anställda inom produktion, prospektering och teknik.

Medlemsverksamheterna förekommer i hela landet. Metallgruvorna är lokaliserade till norra Sverige och Bergslagen medan kalkstensfyndigheterna främst finns på Gotland.

Sammanfattning

Klimat- och näringslivsdepartementet har remitterat en promemoria med förslag om sänkt reduktionsnivå i reduktionsplikten för bensin och diesel för 2024–2026. Enligt förslaget ska reduktionsnivån för bensin och diesel sänkas till sex procent. I promemorian föreslås även att reduktionsnivåerna för 2027–2030 slopas. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

SveMin tackar för möjlighet att yttra sig och vill framföra följande synpunkter:

- En förutsättning för att skapa incitament och investeringsvilja i klimatomställningen är att regelverk är tydliga och långsiktiga. Gruv- och mineralbranschen är en del av lösningen av klimatomställningen och agerar på en global konkurrensutsatt marknad med världsmarknadspriser. Branschen saknar därmed möjlighet att föra över ökade kostnader till kunder. Sänkt reduktionsplikt kan i närtid bidra till lägre kostnader och stärkt konkurrenskraft för företag.
- Gruv- och mineralbranschen har antagit mål om fossilfri gruvdrift 2035. Transporterna, både ovan och under jord, är den största utmaningen för att nå målet, då de utgör nästan 90 procent av de koldioxidutsläpp som gruvbrytningen står för. Idag används diesel som primärt drivmedel. Oavsett om företagen ställer om till el eller biobränsle, eller både och, kommer framtidens energikostnader att vara direkt avgörande för att företagen ska kunna växa med ökad lönsamhet samtidigt som de ställer om och behåller sin globala konkurrenskraft. Sänkt reduktionsplikt kommer dock att försvåra uppfyllandet av utsläppsminskningar för transportsektorn samt för branschen att nå sina uppsatta klimatmål. Regeringen bör därför analysera och eventuellt föreslå kompletterande styrmedel och åtgärder som säkerställer att Sverige når sina åtaganden.

- Den analys som görs i promemorian räknar med att lägre drivmedelspriserna också förväntas leda till en lägre försäljning av laddbara fordon och lägre användning av laddbara fordon då totalkostnaden för att äga och använda ett bensin- eller dieselfordon sjunker. Svemins efterfrågar en vidare analys kring detta antagande.
- Svemins anser att det är rimligt att regeringen utreder och återkommer med förslag om reduktionsnivå för bensin och diesel 2027–2030. Det är av central betydelse att reduktionsplikten garanterar en stabil och långsiktig utveckling av konkurrenskraftiga drivmedelspriser, vilket direkt påverkar transportkostnader, näringslivets kostnadsnivå och konkurrensförmåga.

Inledning

Svemins medlemmar består av såväl aktiva metall- och mineralproducenter, prospekteringsbolag och teknikleverantörer, bland annat ABB, Epiroc och Sandvik, som tillsammans med gruvbolagen utvecklar tekniska lösningar och utrustning som möjliggör den omställning som gruvbolagen nu genomför med mål om fossilfri gruvdrift 2035 och klimatneutralitet för efterföljande processer senast 2045.

För att klara målet om nettonollutsläpp globalt behövs sex gånger mer metaller och mineral än idag – och många gånger mer för vissa specifika energikritiska metaller. Som Europas ledande gruvnation står Sverige för en betydande del av EU:s produktion av metaller och mineral.

Reduktionsplikten är ett verktyg för strävan mot en klimatneutral transportsektor år 2045. Minskade koldioxidutsläpp från vägtrafiken, på kort och medellång sikt, förutsätter en ökad inblandning av biobaserad råvara i konventionell bensin och diesel, kombinerat med ökad elektrifiering av fordonsflottan.

Gruv-, metall-, och mineralnäringen har redan påbörjat ett aktivt arbete för att nå målsättningen om fossilfri gruvdrift 2035. Exempelvis investerar Boliden 300 miljoner kronor i utbyggnaden av elektrifierade gruvtruckar i gruvorna Aitik och Kevitsa, som beräknas minska dieselförbrukningen med 5 500 kubikmeter per år. Ett annat exempel är Kaunis Iron som genomför tester med tunga elektrifierade transporter med målet att ha en helt eldriven lastbilsflotta till 2025.

Reduktionsplikten måste utformas så att det skapas stabila och långsiktiga spelregler för transportsektorns samtliga aktörer. Utformningen måste garantera teknikneutralitet och att klimat- och miljömål nås med bibehållen konkurrenskraft och försörjningstrygghet, så snabbt och kostnadseffektivt som möjligt.

Reduktionsnivåerna för bensin och diesel sänks till 6 procent 2024–2026

Svemins delar bedömningen i promemorian att sänkt reduktionsplikt i närtid kan bidra till lägre kostnader och stärkt konkurrenskraft för företag.¹ Med relativt långa transportavstånd och ett exportorienterat näringsliv är det viktigt för flera olika branscher.

¹ Se bland annat promemorian sidorna 11 och 20.

Sänkt reduktionsplikt kan dock bromsa utsläppsminskningarna i transportsektorn. Regeringen bör därför analysera och eventuellt föreslå kompletterande styrmedel och åtgärder som säkerställer att Sverige når sina åtaganden, med ett helhetsperspektiv.²

För att näringslivet ska kunna bidra fullt ut till Sveriges omställning, och nå uppsatta klimatmål med bibehållen konkurrenskraft, bör styrmedel utformas med hänsyn till samhällsekonomisk effektivitet.

Reduktionsnivåer för 2027–2030

Svemin välkomnar det att regeringen utreder och återkommer med förslag om reduktionsnivå för bensin och diesel 2027–2030.

När reduktionsplikten infördes år 2018 påpekade bland annat Svenskt Näringsliv förslagets kortsiktighet, allmänna formuleringar om framtida prisutveckling på drivmedel och brist på analys av konsekvenser för näringslivets konkurrenskraft¹.

Svemin framförde även vid remissyttrandet över Promemoria Reduktionsplikt för bensin och diesel – kontrollstation 2020³ att kunskapen och insikten om sambanden mellan transportkostnader, med fokus på skatter och avgifter, och näringslivets konkurrenskraft är låg. Samt att Svemin ser behov av en utredning med uppdrag att utföra en fullständig översyn om hur de samlade skatterna och avgifterna på transporter påverkar näringslivets konkurrenskraft.

Det är därför välkommet att promemorian särskilt beskriver att en kommande analys bör ta större hänsyn till konsekvenser av ökade drivmedelspriser för hushåll och näringsliv än vad som tidigare varit fallet. I den analys som görs bör även antagandet om att lägre drivmedelspriserna också förväntas leda till en lägre försäljning av laddbara fordon och lägre användning av laddbara fordon då totalkostnaden för att äga och använda ett bensin- eller dieselfordon sjunker vidareutvecklas.

Avslutningsvis vill Svemin framföra att det är positivt att regeringen tillsatt en utredning för att analysera svensk klimatpolitik utifrån EU:s Fit for 55 och ser fram emot att ta del av slutsatserna i denna.

Stockholm, datum som ovan.

Maria Sunér

VD, Svemin

Sandra Lindström

Ansvarig Public Affairs, Svemin

² Se även Svemins inspel till regeringens klimatpolitiska handlingsplan 2023: [Remissyttrande över Promemorian Näringslivets klimatomställning](#).

³ [Svemins remissyttrande över Promemoria Reduktionsplikt för bensin och diesel – kontrollstation 2020](#).